

Veckokronika från Sverige

Speciellt meddeladt denna tidning genom Svensk-Amerikanska Pressbyrå i Stockholm.

Jörgen, vår mest populära kändis, fyller sjuttio år. — Minister Lagercrantz i dagarna håller ett afskedstal till arbetarna på Virsö bruk, innan han anträder återresan till Washington. Talet emottogs med stark rörelse och gjorde djupa intryck. Och det kunde väl ej annat, så genomgående som det var af arbetarevänliga, sunda och ärligtmenade tankar och åsikter. Han ville icke döja för dem de stora bekymmer han lyser öfver de svenska arbetarna. Han jämför dem med andra länders arbetare och visar dem hur mycket bättre, hur mycket större frihet den svenske arbetaren har gent emot dem i andra länder och han känner förvåning och oro öfver att stora massor af folk låta hetsa sig till det mest oönskliga missnöje och hat, som icke kan annat än förstöra själva grundvalen för ekonomisk framgång och sund utveckling. Han framhåller, hur den svenske arbetaren ger namn af slaveri åt den nödvändiga disciplin och aktning för ingångna aftal, som genomgår de flesta civiliserade länders industriella värld. Han försäkrar dem att han mer än någon annan klass i vårt land känner sympati för den svenske arbetaren, och bevisar detta genom allt som under de senaste åren gjorts för att lyfta bruket, förbättra bostäder och löner, skapa nya arbetstillfällen och mycket annat som utförts med hvad som förtjänas å bruket. Hur förvaltningen alltid med vilja beaktat nykterhets- och missionsföreningar, sjukvård och andra ekonomiska sammanlutningar. Så framhåller han hur solidariteten, som så mycket berömmes här, sina goda sidor, men äfven sina faror. Hur den lätt kan gagna den oduglige och late på de dugliges och flitiges bekostnad och beröfva alla en del af den själfständighet, som danar karaktärer. Hur inga nya reformer, hur demokratiska, antikapitalistiska, ja, socialistiska de än må vara någonsin kunna göra slut på agitationen, aldrig leda till nationens framgång och ekonomiskt oberoende. Detta gör endast sparsamhet och flit. Han lägger dem på hjärtat, att klasshatet ger stannar istället för brodd. Och så klargör han för dem att om hvarje såväl intelligens- som kroppsarbetare ville höja det produktiva arbetet med tio procent, så skulle vi häpnadsover, hur välbärgadt vårt folk skulle bli och vi behöfde då ej stå Amerika efter i förmågan att pr invånare nota bene med samma arbetslust och flit, men däremot, om samma klasshatsteori, samma själfsväld, samma ansträngningar att göra företagsamheten hatad och misstänkt, som här de senaste dagarna så obeslötligt visat sig, skulle tillämpas på Amerika, så skulle till och med den stora republik snart bli fattig. Ja, han berörde många sanningar som gälla Sverige, men däribland äfven några med hänsyn till svenskar i Amerika. Han framlade tvänne genomgående orsaker till att svensken därute så ytterst sällan kommer till några chefsposter i Amerika. Först brist på själfständighet, som gör honom till ett byte för kraftiga ledare. Vi svenskar, menar han, äga fysiskt mod, det har visats i historien, men vi sakna moraliskt mod. Den andra orsaken, äfven en brist i vår karaktär, är afundsjukan. Den lär framträda mest därute. Så snart en svensk vunnit någon framgång genom ärligt arbete och duglighet, så afundas han och förtalas af sina egna landsmän. Han har erfart att detta nedsluter vår nation därute, ty i Tyskland och Amerika, som stå främst i den stora ekonomiska kraftmätningen i världen, där ser man alldeles motstånd förhållande. Där beundras framgången, då däremot den svenska afundsjukan och förtal sträcker individens sträfvande uppåt. — Jag undrar om det icke ligger en ganska tydlig sanning i dessa den genomderlige ministrernas iakttagelser och anmärkningar.

Ni minnes att jag i mitt senaste bref talade något om en tidningsman, Olof v. Dalin, Sveriges förste redaktör. I dag har jag några ord att säga om vår i sin stil förste och antagligen äfven störste, kändis. Om Jörgen. Han fyllde häromdagen sjuttio år. Vacker ålder. Skrifver fortfarande i Figaro. Är pig. Glad. Stygg. Som alltid. I Figaro. Hemma är han snäll mot vännerna, som hälsa på honom. I hans locus. Och omtyckt af de små. Barnefröknar. Deras bäste farbror.

Nu skall Jörgen flytta till Hemgården. Det blir nog litet ovant. För Jörgen. För oss är det detsamma hvar han bor. Och vistas. Han räcker oss alltid. Andä. Med pennan. Lika stygg. Borde vara styggare nu. Mot många. Mot Hinkel. Gör ej som många andra, hvilka sätta allt på ett enda kort. En triumf. Som de tro. Det gör inte Jörgen. Han säger allt hvad han vill säga i ett enda ord. Eller med några. Säftiga. Mustiga. "Always with a tail to it". Sådan är Jörgen. Vår Jörgen.

Jörgen har många imitatorer. Jag minns en i Massachusetts. Saxo. Han var inte värst snäll. I pressen. Mot svenskar. Saxo var dansk. Jörgen är fransk. Bättre upp. Saxo flyttade också. Inte från sitt locus. Som Jörgen. Inte från Boston. Där triffades han. Alldeles som Jörgen trifs i Stockholm. Jörgen känner Stockholm bättre än många andra. Bättre än stockholmarna själfva. Bättre än Saxo kan juridiken. Jörgen umgås aldrig med djur. I diken. Nu har Saxo emellertid flyttat. I en annan signatur. Det har aldrig Jörgen gjort. Man är alltid densamme. Oförbrännlig. Kvickare än andra. An Saxo. Ja, så går det med imitatorer. De afundsa. Jag är också en. I dag. För att hedra Jörgen. På födelsedagen. Nu är jag mig själf. Igen. Er förbindliga Kronikör.

En annan, som också, om inte precis afundsa, så åtminstone börjar uppgå i något helt annat, än man hittills funnit honom intressera sig för, är var P. P. Waldenström. Han upplattas numera af en och annan, som en person med mycket rörlig häls. Utan någon som helst fast anhaltstasjon för sitt politiska meningspladder. Hans irrande ande har af lätt begripliga skäl vändt sig från sin liberala afsättning, af hvilken han fört ut sin elastiska talformåga och sin mammas älders energi och blifvit det allmänna valmansförbundets store förkunnare. Af öfvertygelse är det nog inte, den här gången heller, som han ämnar verka i den nya riktningen, jag minnes hur ultra konservativ han skildrades innan han ställde sig på de frilegliga sidan. Fast mer får man väl betrakta denna senare omkastning såsom en följd af att han ej längre orkar vara rolig och komiskt underhållande, ty det har nog hittills varit hans starka sida. Gubben är gammal, ska ni veta, och det är på tid att ta lifvet af detta. Inte tycker han väl heller att det är förenligt med hans världssyn att kallas liberal i dessa anarkistiska tider. Man kunde ju lätt förblandas. Men för något dylikt kan P. P. W. vara fullkomligt lugn. Det är endast unghinkarne och deras anhang som gråla på de liberala och på socialdemokraterna. Ingen förståndig människa, som fått en någorlunda klar blick på tidens fordringar tror jag gör det. Ty socialekonomiska reformer, ej klasshat, är såsom jag fattat de liberales lösen.

Ännu har man Gudskelef inte tröttnat att göra donationer till offentliga institutioner m. m. Nu har framlidne presidenten Lovén skänkt 100,000 kr. till Nationalmuseum, 30,000 till Musikiska Akademien och 20,000 till Malmqvistska barnupfostringsanstalten. Motala har fått ett vackert Rådhus till skänks och intendenten Behm har ställt i ordning en mycket trefflig bostad, ett cirka 70—80 kvadratmeters område på Skansen till ett par vildsvin. Jag var inte med och såg när herrskapet flyttade in, men Waldeck var där och han berättade, att den första september klockan tolv på middagen öfverflyttades herrskapet Sus scrofa — hansen heter Sus och honden Dus, hvilket tillsammans blir "sus och dus" — svinlif — till sin nya bostad. De mottogs vid ankomsten till af en ganska talrik folkskara, bland hvilken märktes Skansens honoratiörer, representanter för pressen, elever från våra folkskolor etc.

Sedan vildsvinen, efter ett artigt trugande, inträdde i sin nya bostad, togo de densamma i mycket intresserad betraktande och uttalade sitt lifliga gillande — ehuru deras tal var grymt! (Tack, doktor Salin!). Några ovationer ågnades dem icke, såvida därtill icke skall räknas, att en åsna skriade.

Ehuru Skansens vildsvin inte för närvarande ha några släktingar i Sverige, ha de dock ganska svenska anor. Att de ännu i sen tid funnits på Öland är bekant, och de senaste stenåldersfynden ha framvisat, att deras förfäder jagas af våra förfäder här uppe i Uppland.

Helt visst komma de båda vildsnarna att bli favoriter hos den stora publiken. Många svin ha blifvit det före dem.

A. L.-r.
Stockholm d. 5 sept. 1908.

VID SINA DRÖMMARS MAL.

Af Rosa Fitinghoff.

Fröken Angelique kastade en ängslig blick på samma gång trött, resignerad blick bort till fönstret emot hvilas skallrande rutor snön i isken fart hopade sig.

Hon drog upp kudden bättre under hufvudet, svepte den gråschalen tätare om sin smala ledkamen och hade äfven pläden tillträtt öfver de på en pall hvilande, toffelkladda fötterna.

Så sjönk hon med en tyngt liden suck åter tillbaka i sin bekväma stol.

I kakekugnen, midt emot hvilken hon satt, tycktes den nys påtända björkvedsbrasan kämpa emot de hellefärdiga små torvedstäckorna, ty de rökte och fräste samt pep då och då till, långa, utdrägnade pip, sådana som endast sur björkved kan åstadkomma, men till slut tycktes de öfvervunna, en jämn, klar låga spred om kring sig mer och mer, och tyckte till slut de mest motsträfviga träden med i en enda stor brännande låga.

Angeliques matta ögon följde med slött intresse eldens uppslående framfart. En ny och häftigare vind, hvilken kom hela huset att darra, drog åter hennes intresse till sig.

Så häftigt oönskligt vill naturen kunde vara, så behärskningslös — att den orkade.

Ett matt, bittert leende gaf hennes regelbundna, men nu ej längre unga anlete, ett ousämligt svärmodigt uttryck.

Orka! Hur hade inte hon själf för länge sedan — då hon var ung, orkat lida!

Ja, då hon var ung! Så länge, länge sedan det var. Hon såg sig själf rosig och yr, ständigt beundrad af far och mor och syster Marie-Louise och vännerna. Så många vännar hon då haft. Hvem hon än mötte, blef strax hennes vän. Hur var något annat också möjligt, "med glädjen i ögat och hjärtat på tungan och öskuld i hela sitt väsen", som alla sade, då de sågo henne.

Att hon nu som då var samma människa, att det var samma jordeliff hon lefde — så ofattligt! Hur kunde lifvet så förändras och förändra en själf med?

Hur hon gråtit och varit förtviflad den här gången då hon skulle till farbror, kunglig sektern, och långt på förhand var

uppgjorden af kusin Adolf Fredrik till första valsen och kottijongen, han som skulle anförda hela balen, som var så ämbel och sade så lustiga saker och hade ögon, som kunde säga så mycket, mycket mera än hans tunga sade — och som själf sade att han kunde pejla hjärtats djup — hos andra.

Den fasa hon erfor då hon på besagda dags morgon öppnade luckorna till kakekugnsnischen i förskåpet och där — i stället för att se sina fyra händar fint och pryddt upprullade på fyra ljus, ser dem hopfallna, simmande i en tjock, gulvit, illaluktande sås! Ja, den känslan låter ej beskrifva sig. Visst var det hennes eget fel, men hur kunde hon, som hade hufvudet fullt af så många lustiga och underbara tankar, hinna tänka på, att Fina nu som hvarje annan morgon under hela vintern, skulle elda en stor björkvedsbrasa därinne.

Kakekugnen var ju så lagom varm på vållen, då hon efter att omsorgsfullt ha lagt upp lösluckorna på ljusen, placerat dem därinne för att de till kvällen därpå skulle vara bättre än annars och inte som så ofta kunde hända, redan efter några danser började rakna.

Hvad skulle hon göra? — Be pappa om pengar till nya lockar! Eller gå utan? — Alla det var ju rakt omöjligt! Men hade ju långa lockar — och hur skulle hon se ut utan dem? Och hennes eget hår, inte kunde det räcka till.

Men hon kom ändå på balen, Marie-Louise stannade hemma, hennes lockar passade lika bra till Angeliques hår som hennes egna hade gjort.

Kanske det varit ödet, som ville hindra henne ifrån den där balen, hon stridde sig till att komma på. — Månn tro om det inte hade varit tusen gånger bättre om hon aldrig kommit dit — aldrig fått höra de varma, bedärande ord, som kusin Adolf-Fredrik med smekande stämma hviskade till henne. — Det hade kanske varit bättre om hon inte sett så djupt, så förtroendefullt i hans varma lysande ögon. — Ja, kanske hela hennes lif då hade varit ett annat än nu!

Så ängslig hon hade blifvit den där gången då hon blef inkallad till fadern och han allvarligt, högtidligt delgivit henne herr rådmann Nygårds högst smickrande och i alla hänseenden ovanligt convenobla anhängan om hennes, Angeliques, hand. Det var ett anbud, som inte erbjöds en på hundra, pengar, social ställning, allt. Nå, naturligtvis intet tvång. Hans lilla Angelique fick gifvetvis handla efter egen fri vilja. Ingen öfverklänning, men allvarlig öfverläggning med sig själf.

När hon efter en vecka åter sammanträffade med Adolf-Fredrik var hon strålende lycklig öfver att icke fadern tvingat henne till ett jakande svar på herr rådmannens anhängan.

Så leende rosig hela framtiden låg. Visst var det bra förargligt att Marie-Louise skulle blifva sjuk just den dagen som hon skulle tillträda sin plats i banken. Marie-Louise, som med sin sociala ställning skulle taga ett tag emot fördömmarna, som lyst i bann det nya stora steget i social utveckling, kvinnans likställighet med mannen vis a vis bankplatser o. d.

Pappa hade varit så välfärdig hela tiden och på slutet liksom i förbigående sagt att det afven kunde vara till gagn för Marie-Louise att få sin egen kassa och kunna stå på egna ben då han föll ifrån — och det förstod Marie-Louise lika väl som fadern ej i direkta ord uttalade tanke om "att hon aldrig skulle bli gift".

Marie-Louise måste hålla sig inne hela våren och under den tiden kunde ju pappas lilla "sängfägel och solskens" uppföra sig för hans åsikter samt för Marie-Louises framtid och vikt.

Lite surmulet, delvis smickrad hade hon gjort det. Hela de solljusa vårformiddagarna satt hon inne i det tysta arbetsrummet där ett skrant skulle framkallat vredens och föraktens rodna på de tysta, allvarliga arbetsmänniskorna, som ansågo att arbete var lifsmålet och glädjen något otillåtet, lätt-

färdigt, som borde bannlysas helst inom en allvarlig arbetslokal.

Så många speglosor hon fick höra af sina unga balkavalierier och tickvänner sedan, då de träffades på isen och balerna.

På hösten då hela familjen återkom ifrån badortsvistelsen vid västkusten var Marie-Louise fortfarande för klen, ett års hvil från nöjen och arbeten samt ombyte af luft ordinerades af läkarna.

Angelique tog åter upp vikarie.

Hon blef om möjligt än mera bortskämd af far och mor, nu då "stora syster" var bortrest och hon så ädel och snäll arbetade i hennes ställe.

Det blef en hetsjag på nöjen, ett jagande att efter dagens arbete taga igen den förlorade tiden i ett enda stort glädjerus.

Men skratet och glädjen, den sprudlande lifslusten voro ej längre så säkra följeslagare, Angelique visste ej hvarför.

Visst måste väl glädjen nu vara den samma som för ett — två år sen? Eller hade glädjen blifvit råddna bort vid den höga gröna pulpeten?

Ah nej! — Hon kunde skratas så vildt, smittsamt uppsluppet, när kusin Adolf-Fredriks mjuka, smekande röst hördes i tamburen. — Han kom i alla fall, trots hvad de sagt om att han var upptagen på annat håll för denna kvällen. —

Nej, glädjen var bara mycket, mycket större nu än då, så stor att det kunde verka till i västra sidan och hon måste ett ögonblick skyddande föra solfjädern upp öfver de brännande, glädjelysande ögonen.

Åter blef hon inkallad till fadern, hans lilla stumpa hade en förbaskad tur, den allmänt aktade och för sin solida förmågenhet högt prisade godsägare Borden hade anhållit om hennes hand. Hennes sätt och utseende voro som skapade för en slottsfru, hade han sagt.

Men Angeliques tankar voro andra, hennes sätt och utseende voro inte skapade till en slottsfru, nej, de voro ämnade till något helt annat, visserligen bra mycket tuffare och anspråkslösare, men ack hvad gjorde det. Hvad skulle hon inte kunna göra, arbeta och försöka och ha det aldrig så tufft, bara hon fick vara vid hans sida, den andres, den rättes, den som hon dag och natt, natt och dag omgaf med en skimmerande gloria af sina egna solgyllene lyckotankar.

Faderns hastiga fränfalle och de därmed förknippade förändringarna gjorde ett tvärt afbrott i hennes nöjeslif.

"Leffa indraget, försaka". Naturligtvis, men hur? Hvad skulle de göra för att kunna leffa på den pension som modern fick? Flytta ifrån den stora eleganta våningen vid Drottninggatan och till en liten uppe på Ladugårdslandet. Nej, aldrig, förr då!

Men hon dog, inte! Ine ens fastän hon så småningom märkt huru hon blef mera osynlig, kallt reserverad och tillbakadragen, just i sorgens stund då hon som näst behöf ett tröstande ord och en hjälpande, stödjande hand. —

Hon dog inte heller den gången då hon i sin skalfvande hand höll kortet med hans och den där rika borgardotterns namn på — nej dog gjorde hon inte synbart.

Men det finaste och ljusaste inom henne dog — allt som gett lifvet värde —

Men då, första tiden, var det som hon orkade lida, rasa, kämpa, ensam i sitt lilla rum, kämpa en kamp så hård, så hård, så bitter. Ack så bottenlöst bitter!

Det var rörande att se huru Angelique sörjde fadern. Ingen kunde väl ana att det barnet bar på så djupa dotterliga känslor. — Vänner och bekanta skakade beklagande sina hufvuden då de tänkte på och talade om Angelique.

(Forts.)

HURULEDES ÄR DETTA?
Vi gifva ett hundra dollars i belöning för svar på frågan: "Hvad är det för en sjukdom som kallas Catarrh Cere?"
P. J. CHERRY & Co., Toledo, O.
Vi underkänner oss till att ge ett hundra dollars i belöning för svar på frågan: "Hvad är det för en sjukdom som kallas Catarrh Cere?"
P. J. CHERRY & Co., Toledo, O.
Vi underkänner oss till att ge ett hundra dollars i belöning för svar på frågan: "Hvad är det för en sjukdom som kallas Catarrh Cere?"
P. J. CHERRY & Co., Toledo, O.

THE Great West Permanent Loan and Savings Co.

Subskriberadt Kapital.....\$2,250,000
Tillgångar.....\$1,500,000

Vårt stora kapital och reserv, såväl som karaktären af våra affärstransaktioner gifva depositörer vederbörligt garanti.

Vi emottaga Edra sparmedel för insättning med ränta af

4 procent

Vi låna Er pengar på låtta villkor.

Om Ni ämnar köpa, tillbygga Er fastighet eller bygga, skrif till eller besök oss personligen. Prompt uppmärksamhet tillförsäkrad alla våra kunder.

436 Main Street **Winnipeg**
Box 172 Phone 1835

Ångbåts Seglingar.

Ångbåtsbilletter sålda till och från hamnar i Skandinavien, England, Irland, Finland, Kontinenten, Italien, Orienten och Syd Amerika

— genom —

Allan Linien, American linien, Atlantic Transport linien, Canadian Pacific Kungliga Postångare, Cunard linien, Dominion linien, French linien, Red Star linien, White Star linien etc.

Om Ni ämnar resa utrikes eller sända efter anhöriga eller vännar, skrif till mig eller besök mitt kontor, och jag skall gifva Er alla de upplysningar, Ni önskar.

H. M. TAIT, General Steamship Agent,
Telefon 5500. Rum 107, C.P.R.-Stationsbyggnad.

Fördubbla Er Affär

Genom att ANNONSERA. För att annonsera RÄTT rådfråga oss.

Annonsbyrå för Skandinaverna i Canada.

ANNONSER placeras i alla skandinaviska tidningar i Forensta Staterna och Canada. Öfversättningar till främmande språk utföras.

SWEDISH-CANADIAN ADVERTISING AGENCY,

John A. Gustafson, Manager.

Kontor: 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

P. O. BOX 274. PHONE 294.

Ingen annan provins i Canada erbjuder farmare bättre tillfällen än dem som för närvarande finnas i Saskatchewan. Den nuvarande tidsåldern af enorma järnvägsföretag synes endast hafva börjat. Oändliga vidder af rik matjord, i fruktbarhet oöverträffade, kunna ännu erhållas som fria homesteads.

Uppgifter om Saskatchewan's produktion af spannmål förefinnas i skörderapporterna, som äro utgifna af Landbruksdepartementet och utsändas fritt till alla som anhålla därom.

Ett exemplar af vår pamflett "SASKATCHEWAN," som innehåller många upplysningar angående provinsen, kan erhållas fritt på anmodan. Om Ni önskar ett exemplar däraf eller en karta af Saskatchewan sänd till edra vännar, skicka oss deras fulla namn och adress i dag.

Adressera:

BRANCH E.

Department of Agriculture

REGINA, SASKATCHEWAN